Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 172
van **MAURITS VANDE REYDE**
datum: 3 december 2019

---

aan **HILDE CREVITS**
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Ruimtevaartprogramma's European Space Agency (ESA) - Vlaamse deelname (2)

Op de ESA-ministerraad van 27 en 28 november 2019 werd beslist over de prioriteiten voor ESA (European Space Agency) voor de periode 2020-2024. Voorafgaandelijk had de federale ministerraad op 21 november 2019 afspraken gemaakt omtrent de Belgische standpunten en plannen voor de periode 2020-2024 inzake ESA.

Eind september 2019 werd door de Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO) opgeroepen dat daarbij voldoende rekening moest worden gehouden met de in Vlaanderen aanwezige expertise en technologische knowhow. Volgens VARIO wordt er heden nog onvoldoende rekening gehouden met de Vlaamse ruimtevaartspelers bij de intekening op de optionele ESA-programma's.

Middels de resolutie betreffende de uitbouw en valorisatie van de Vlaamse ruimtevaarteconomie werd dit jaar aan de Vlaamse Regering gevraagd om een aanpak uit te werken "zodat Vlaanderen meer kan wegen op het internationale beleid, met onder meer het oog op een hogere return vanuit de ESA-middelen".

Blijkens het antwoord van de minister op schriftelijke vraag nr. 44 van 23 oktober 2019 bleef het aanbod van de Vlaamse overheid om toelichting te geven aan de federale instanties omtrent de Vlaams technologische sterktes en expertise, zonder gevolg.

1. Hoe evalueert de minister de federale beslissing inzake de optionele ESA-programma's vanuit het oogpunt van de Vlaamse technologische sterktes en expertise? Sluiten de gekozen optionele programma's volgens de minister voldoende aan bij de Vlaamse knowhow?
2. Het VARIO-advies 'Flanders' Space: een strategie voor de Vlaamse ruimtevaarteconomie' van februari 2018 wees op de te lage return voor Vlaanderen op de ESA-middelen. Uit cijfers uit voormeld VARIO-advies blijkt dat de ESA-return voor Vlaanderen ongeveer 35% bedraagt.

   Wat zijn de meest recente cijfers inzake de ESA-return voor Vlaanderen? Graag een overzicht voor de voorbije jaren (middelen, relatieve return, begunstigden, …).
3. Acht de minister een toename van dit aandeel mogelijk gelet op de optionele programma's die door de federale overheid werden geselecteerd?

HILDE CREVITS
VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD
op vraag nr. 172 van 3 december 2019
van **MAURITS VANDE REYDE**

---

1. In mijn antwoord op schriftelijke vraag 44 sprak ik over het belang voor Vlaanderen van een aantal programma's binnen het ESA ruimtevaartprogramma. Deze programma's werden daar ook opgesomd.

   Uit de terugkoppeling na de ESA ministeriële conferentie (MC) blijkt dat meer dan bij de vorige ministeriële conferentie in 2016 door de federale Regering wordt ingetekend op deze programma's. De intekening op de technologieprogramma's GSTP, ARTES en PRODEX stijgt gevoelig (cf. infra tabel). Dit betekent dat er beter gevolg wordt gegeven aan de Vlaamse prioriteiten en dat is dus positief.

ESA Programma (in miljoen euro)	Belgische intekening ESA MC 2019 (waarvan nog te alloceren)	Belgische intekening ESA MC 2016
Technology GSTP	119 (95)	97,60
Telecom-Artes	129 (95)	99,88
Prodex	75 (60)	55,80

   Wel is het zo dat de beslissing over sommige bedragen nog niet helemaal definitief is. Dit is het gevolg van het feit dat de huidige federale regering in lopende zaken zit. U vindt de deelbedragen die een volgende federale regering moet alloceren in bovenstaande tabel. Hier is waakzaamheid geboden

2. De Vlaams Adviesraad voor Innoveren & Ondernemen (VARIO) en zijn voorgangers VRWI en VRWB hebben in het verleden de ESA-return naar Vlaanderen op regelmatige tijdstippen opgevolgd. Daaruit blijkt dat door de aangehouden inspanningen vanuit Vlaanderen, het Vlaamse aandeel in de Belgische return gestegen is van 17,6% in de tweede helft van de jaren '80, over 28,5% in de eerste helft van de jaren '90 tot ruim 35% in 2006 (zie VRWB-aanbeveling 28). Volgens gegevens van BELSPO[1] is de return naar Vlaanderen sindsdien verder gestegen naar 41,7% voor de periode 2012-2015 en 42,8% voor de periode 2015-2019.

   Een gedetailleerd overzicht van de begunstigden en de middelen die zij via contracten met ESA verkregen, is niet publiek beschikbaar.

3. Een verdere toename van het aandeel is mogelijk.
   Zoals geschetst in antwoord op vraag 1, evalueer ik de beslissingen van de federale Regering positief.
   Ik gaf tegelijk ook wel mee dat waakzaamheid geboden is. De volgende federale regering moet de beslissing van de huidige overnemen. Ik voeg daaraan toe dat er binnen drie jaar een nieuwe ministeriële ESA-conferentie aankomt. Op dat moment zullen we opnieuw moeten wegen op de Belgische besluitvorming. Ten derde, zoals toegelicht in de schriftelijke vraag nr. 44 van 23 oktober 2019, heeft Vlaanderen een eigen strategisch plan.
   Het is nu aan de actoren om dergelijke projecten uit te werken.

---

[1] Bron: BELSPO infosessie - Preparation with the Belgian space associations- 6 september 2019